

**DM129X Examensarbete inom Medieteknik,
Grundnivå VT 2014**

Akademiska uppsatser och problemformuleringen

Björn Hedin

Rubriker för föreläsningen

- **Akademiska uppsatser (kap 1-3)**
- **Problemformulering (kap 6)**
- **Bra problemformuleringar (kap 6)**

Akademiska (självständiga) uppsatser

- Kräver en hög grad av självständighet av studenten
 - Studenten väljer själv sitt ämne
 - Studenten ställer själv upp sin problemformulering
 - Studenten söker och väljer själv sin litteratur
 - Studenten väljer själv lämpligt tillvägagångssätt (metod)
 - Studenten analyserar, värderar och drar sina egna slutsatser själv
- Att uppsatsen är självständig betyder att det är **studenten själv som är ansvarig för sin uppsats**
 - Dock kan man (förstås) ha stor nytta av råd från handledare, partner och kamrater i seminariegruppen.
 - Vad gör jag om **handledaren försöker påverka mig att skriva om något jag inte vill?**

Akademiska uppsatser 2

- Vad kännetecknar en akademisk uppsats?
 - Kärnan i det man gör är **att undersöka** - man genomför en undersökning
 - Funktionen är att kommunicera vetenskapliga resultat
 - Uppsatsen styrs av vetenskapliga krav och överväganden
 - Uppsatsen har en relativt bestämd struktur
 - Uppsatsen "metakommunicerar", dvs en del av uppsatsen handlar om uppsatsen själv (→ kap 14)
- Vilken nivå ska man lägga sig på när man skriver?
 - Den tänkta publiken består av personer inom samma ämnesområde (medieteknik). Tänk alltså att ni skriver för **varandra**
- Genom att skriva en akademisk uppsats lär man sig både nya ämneskunskaper **och** hur man arbetar när man utreder, utvärderar och forskar

Akademiska uppsatser 3

- En akademisk uppsats undersöker ett problem som är relevant för ämnesområdet med hjälp av begrepp och färdigheter som är relevanta för ämnet
 - Undersöka (analysera, tolka, diskutera, värdera) – inte lösa
 - Ett problem – inte flera
 - Ett relevant problem - ett problem där ingen känner svaret (inte "något jag själv för tillfället inte vet") och som är relevant för ämnesområdet medieteknik
 - ...med hjälp av begrepp (teorier, termer) och färdigheter (metoder) som är relevanta för ämnet. Botanisera i områdets verktygslåda – var har andra gjort tidigare, hur har de gjort det, vad råder din handledare dig?

Akademiska uppsatser 3

- En akademisk uppsats **undersöker** ett problem som är relevant för ämnesområdet med hjälp av begrepp och färdigheter som är relevanta för ämnet
 - **Undersöka** (analysera, tolka, diskutera, värdera) – **inte lösa**
 - Ett problem – inte flera
 - Ett relevant problem - ett problem där ingen känner svaret (inte "något jag själv för tillfället inte vet") och som är relevant för ämnesområdet medieteknik
 - ...med hjälp av begrepp (teorier, termer) och färdigheter (metoder) som är relevanta för ämnet. Botanisera i områdets verktygslåda och i tidigare kurser (kurslitteratur)
 - var har andra gjort tidigare, hur har de gjort det, vad råder din handledare dig?

Akademiska uppsatser 3

- En akademisk uppsats undersöker **ett problem** som är relevant för ämnesområdet med hjälp av begrepp och färdigheter som är relevanta för ämnet
 - Undersöka (analysera, tolka, diskutera, värdera) – inte lösa
 - **Ett** problem – inte flera
 - Ett relevant problem - ett problem där ingen känner svaret (inte ”något jag själv för tillfället inte vet”) och som är relevant för ämnesområdet medieteknik
 - ...med hjälp av begrepp (teorier, termer) och färdigheter (metoder) som är relevanta för ämnet. Botanisera i områdets verktygslåda och i tidigare kurser (kurslitteratur)
 - var har andra gjort tidigare, hur har de gjort det, vad råder din handledare dig?

Akademiska uppsatser 3

- En akademisk uppsats undersöker ett problem som är **relevant för ämnesområdet** med hjälp av begrepp och färdigheter som är relevanta för ämnet
 - Undersöka (analysera, tolka, diskutera, värdera) – inte lösa
 - Ett problem – inte flera
 - Ett **relevant** problem - ett problem där ingen känner svaret (inte "något jag själv för tillfället inte vet") och som är **relevant för ämnesområdet medieteknik**
 - ~~"Impact Factors of Business Service Sourcing Control System Design"~~
 - ...med hjälp av begrepp (teorier, termer) och färdigheter (metoder) som är relevanta för ämnet. Botanisera i områdets verktygslåda och i tidigare kurser (kurslitteratur)
 - var har andra gjort tidigare, hur har de gjort det, vad råder din handledare dig?

Akademiska uppsatser 3

- En akademisk uppsats undersöker ett problem som är relevant för ämnesområdet med hjälp av **begrepp och färdigheter som är relevanta för ämnet**
 - Undersöka (analysera, tolka, diskutera, värdera) – inte lösa
 - Ett problem – inte flera
 - Ett relevant problem - ett problem där ingen känner svaret (inte "något jag själv för tillfället inte vet") och som är relevant för ämnesområdet medieteknik
 - ...med hjälp av **begrepp (teorier, termer) och färdigheter (metoder) som är relevanta för ämnet**. Botanisera i områdets verktygslåda och i tidigare kurser (kurslitteratur)
 - var har andra gjort tidigare, hur har de gjort det, vad råder din handledare dig?
 - ~~Designa ett nytt gränssnitt utan ha läst någon MDI-kurs~~

Akademiska uppsatser 4

- En akademisk uppsats **undersöker**
- Vad en akademisk uppsats **inte** gör:
 - **Berättar** allt du vet om något (t.ex. ett spel, en spelgenre, en känd speldesigner eller en spelplattform)
 - **Presenterar** ett ämne (som en lärobok)
 - **Förmedlar** kunskaper till de som inget kan något om ämnet (som en populärvetenskaplig artikel)
 - **Hyllar** något eller något (t.ex. en forskare, ett företag, ett datorspel, ett ämne, en nation...)
 - **Recenserar, kåserar, förmanar, sågar....**

Akademiska uppsatser 5

- En akademisk uppsats är **inte**:
 - Ett referat
 - En resumé
 - Reklam
 - Ett debattinlägg
 - Ett manifest
 - En nyhetsartikel
 - En insändare
 - En walkthrough
 - En novell
 - Poesi

Akademiska uppsatser 6

	Akademisk text	Förmedlingstext (populärvetenskaplig text)
Texten styrd av	Sakförhållanden	Läsarens villkor
Innehåll	Precist, entydigt, objektivt	Relevant för mottagaren
Utgångspunkt	Ett akademiskt problem	Vad läsaren kan, vet, vill veta om problemet
Relation författare-läsare	Distanserad	Engagerad
Disposition	Arbetskronologisk	Utifrån läsarens intresse, det viktigaste först
Språk	Sakligt, argumenterande, neutralt, faktaorienterat	Lättbegripligt, förklarande, anekdotiskt, bildrikt

Problem- formulering

Problemformulering 1

- En akademisk uppsats **undersöker**. En problemformulering är den fråga som man vill undersöka och besvara i sin uppsats
- Problem är bra! Något som är oproblematiskt är i akademisk bemärkelse ganska ointressant.
 - Om man genast vet vad man ska göra och om det finns standardsvar "där ute" har man inte hittat något problem med "lagom tuggmotstånd"
 - En **forskningsfråga** är en **"äkte"** fråga, en fråga som det inte finns något givet svar till
 - Riktiga problem gör dig förundrad eller villrådig. Hmm, hur skulle man kunna ta reda på detta, vad betyder det här?
- Problem är utmaningar är möjligheter

Problemformulering 2

- **Problemställning** (tema?) – Det område/sammanhang som problemet är del av
 - “Hur kan Sociala medier/Facebook användas för att [någonting]? (marknadsföring, undervisning, rekrytering)
- **Problem** – en fråga inom området (temat) som saknar svar
 - ”Hur tänker unga på integritet i Facebook?”
 - ”Hur kan man använda Facebook i utbildningen?”
 - ”Leder Facebook till nya vänskapsband och -mönster?”
- **Problemformulering** – den konkreta frågan man ska utforska
 - ” Hur resonerar ungdomar (16-18) angående integritet i Facebook?. Mer specifikt ska vi undersöka om...”
 - ”Hur resonerar lärare samt studenter angående för- och nackdelarna med att använda Facebook i kurser på universitetsnivå?”
 - ”Om det är lättare att hålla kontakten med gamla vänner genom Facebook, betyder det att vi skaffar färre nya vänner än tidigare eller att vi har fler och ytligare förhållande med andra människor?”

Problemformulering 2

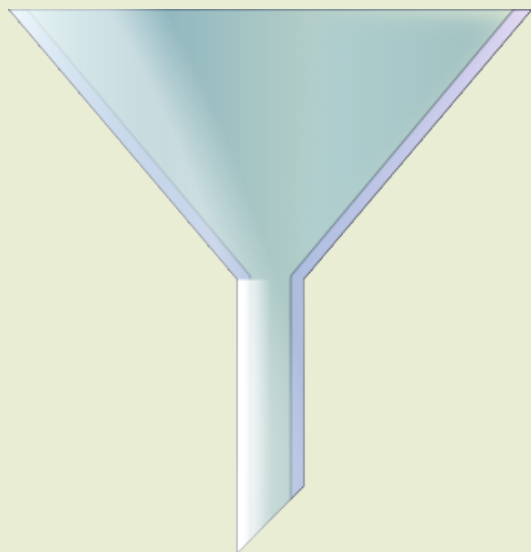
- **Problemställning** (tema?) – Det område/sammanhang som problemet är del av
 - “Hur kan Sociala medier/Facebook användas för att [någonting]? (marknadsföring, undervisning, rekrytering)
- **Problem** – en fråga inom området (temat) som saknar svar
 - ”Hur tänker unga på integritet i Facebook?”
 - ”Hur kan man använda Facebook i utbildningen?”
 - ”Leder Facebook till nya vänskapsmönster?”
- **Problemformulering** – den konkreta frågan man ska utforska
- **Relevans** – för vem/varför är detta en intressant fråga?
 - Motivation – varför är detta en intressant fråga för mig?

Problemformulering 2

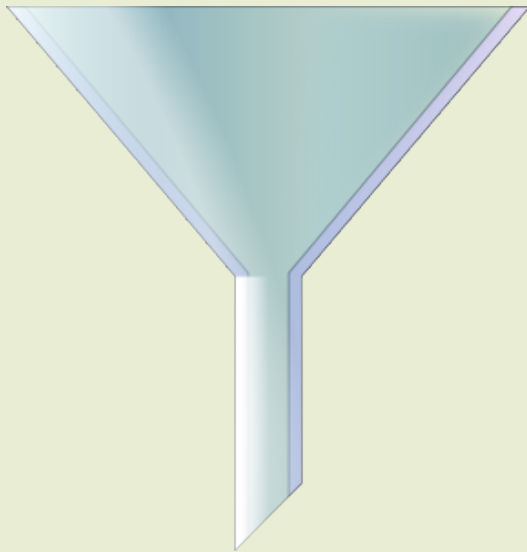
- **Problemställning** (tema?) – Det område/sammanhang som problemet är del av
 - "Datorspel blir mer och mer komplicerade. Hur kan publiken breddas?"
- **Problem** – en fråga inom området (temat) som saknar svar
 - "Vad är lockelsen med enkla datorspel?"
 - "Varför köper människor som inte tidigare ägt en spelkonsol en Nintendo Wii?"
- **Problemformulering** – den konkreta frågan man ska utforska
 - "Jag ska undersöka varför företaget PopCap har lyckats så bra med sina nedladdningsbara Java-spel. Mer specifikt ska jag undersöka..."
 - "Vilka egenskaper har enkla dataspel som gör dem attraktiva i förhållande till mer komplicerade spel?"
- **Relevans** – för vem/varför är detta en intressant fråga?
 - Motivation – varför är detta en intressant fråga för mig?

Problemformulering 3 – Tratten

- Hur kan företag använda sociala medier för marknadsföring?

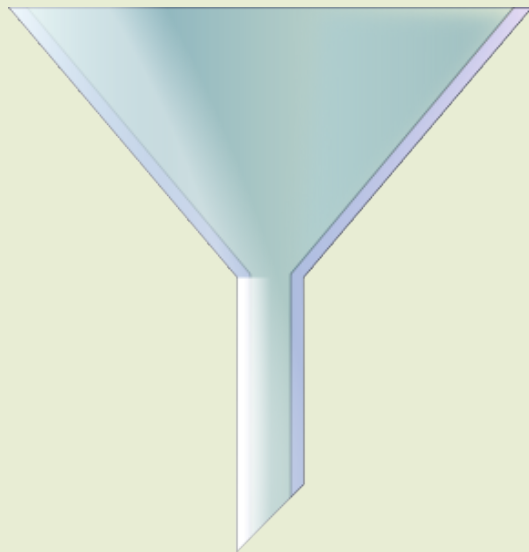

Problemformulering 3 – Tratten

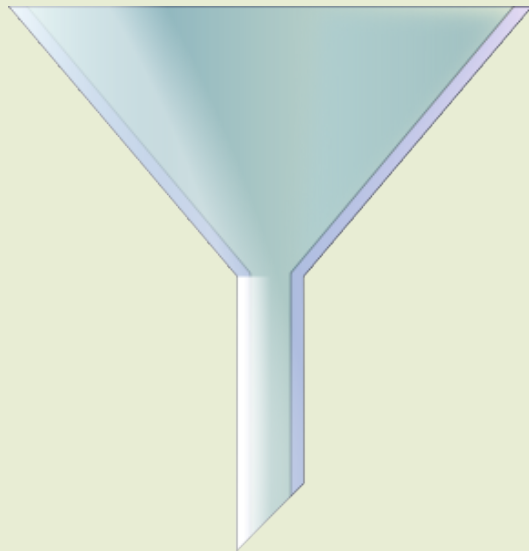
- Hur kan företag använda sociala medier för marknadsföring?
- Hur kan företag använda **Facebook** för marknadsföring?

Problemformulering 3 – Tratten

- Hur kan företag använda sociala medier för marknadsföring?
- Hur kan företag använda Facebook för marknadsföring?
- Hur kan **svenska** företag använda Facebook för marknadsföring?

Problemformulering 3 – Tratten

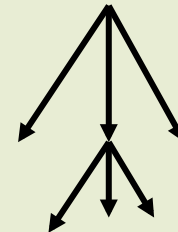
- Hur kan företag använda sociala medier för marknadsföring?
- Hur kan företag använda Facebook för marknadsföring?
- Hur kan svenska företag använda Facebook för marknadsföring?
- Σ Hur kan svenska företag i **telekombranschen** använda Facebook för marknadsföring?

Problemformulering 4

- Tidigt i din uppsats beskriver du:
 - Vad du ska göra i din text ("problemformulering" + arbetsfrågor)
 - Varför du ska göra detta ("relevans")
 - Hur du ska göra detta ("metod")
- "i en självständig uppsats ska det stå som behövs för att besvara problemformuleringen, varken mer eller mindre"

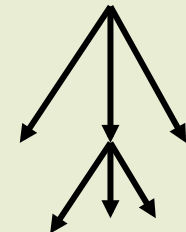
Problemformulering (repetition)

- **En eller flera frågor?**
 - Färre är bättre, det är lättare att fokusera (lättare att se vad man ska göra och lättare att besvara frågan)
 - Försök hitta en överordnad fråga som sammanfattar vad det du är intresserad av "egentligen" handlar om
 - Vad är viktigast, vilken är största utmaningen? Inrikta dina krafter på detta!
 - Delegera andra frågor till "arbetsfrågor"
- **Ex. Dominics omfattande uppsats**

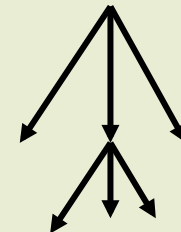
Dominics problem

- ”Syftet med denna uppsats är att undersöka designen av virtuella ekonomier i onlinespel.

Dominics problem

- **”Syftet med denna uppsats är att undersöka designen av virtuella ekonomier i onlinespel. Följande frågeställningar ämnar jag utreda:**
 - **Vilka problem har uppstått i tidigare utvecklade, mogna, virtuella ekonomier?**
 - **Hur påverkas virtuella ekonomier av handel av virtuella pengar och föremål med riktiga pengar?**
 - **Hur har speltillverkarna tagit hänsyn till lärdomar i designen av ekonomin i de senast utvecklade onlinespelen?”**

Sanna och Karin

How can smartphones be integrated in schools and learning processes?

- **Which effects could the introduction of an application for vocabulary learning have on high school students' learning processes?**
 - **What advantages/disadvantages can learning by using a mobile application have compared to traditional learning methods?**
 - **Which new learning opportunities are created?**
 - **Could a mobile application increase the interest for practicing?**
 - **Is an increase of practice only caused by the Novelty and/or Hawthorne effect?**

Exempel 1

- **Bakgrund/område:**
 - Ljudböcker har blivit mer och mer populära, 2 miljoner personer lyssnar på dem i Sverige
- **Frågeställning (tidigare)**
 - **Vilka möjligheter och begränsningar finns det vad beträffar att anpassa ljudböcker till mobiltelefoner?**

Exempel 1

- **Bakgrund/område:**
 - Ljudböcker har blivit mer och mer populära, 2 miljoner personer lyssnar på dem i Sverige
- **Frågeställning**
 - **Vad är orsakerna till att andra format för ljudböcker är mer tillgängliga och dominerar marknaden jämfört med det mer tekniskt avancerade Daisy-formatet?**

Problemformulering (repetition)

Tema

Problem

Problemformulering

**Mer generellt
abstrakt**

**Mer specifikt,
konkret**

- **Försök "snäva in" din fråga så snabbt som möjligt**

Bra problem- formuleringar

Bra problemformuleringar 1

- En bra problemformulering ställer en fråga som:
 - Är möjlig att analysera, tolka, diskutera – inte en fråga som kan besvaras med ett enkelt "ja" eller ett "nej"
 - Som inte har något slutgiltigt svar (ännu)
 - Som är **utforskningsbar** (inom ramen för ett exjobb = 10 veckors heltidsstudier)
 - Leder tankarna vidare och ger stöd när man:
 - Väljer vilken litteratur man ska leta efter och hur man ska läsa denna litteratur
 - För att fundera över vad man behöver göra för att besvara frågan (metod)
 - Funderar över vad som är mer relevant och vad som är mindre relevant att göra – vad man ska sysselsätta sig med de kommande veckorna!

Bra problemformuleringar 2

- ”En bra uppsats styrs av sin problemformulering, inte av sina källor”
 - Därför är det viktigt att hela tiden ha sin problemformulering framför ögonen
 - Problemformuleringen är **målbeskrivningen** och metoden är **kartan**
 - Har man inte en problemformulering så vet man inte vad man letar efter. Då blir undersökningen mållös (och i värsta fall meningslös).
 - ”Ambitionen är att det så snabbt som möjligt ska finnas en arbetsproblemformulering som kan fungera som styrredskap i den fortsatta arbetsprocessen”
 - Då kan du börja grovsortera informationssökandet och öppna upp dialogen med handledaren

Bra problemformuleringar 3

- En problemformulering är ett **löfte**; det här handlar min uppsats om, du kommer att veta mer om detta när du läst färdigt

Det är viktigt att problemformuleringen är precis och tydlig

- **Examinatorn tittar på den. Många gånger!** Har man lyckats med det man föresatt sig?

Lova varken mer eller mindre än du levererar i din uppsats

→ Det är ofta nödvändigt att **retroaktivt modifiera** sitt löfte (sin problemformulering)

→ Forskningsprocessen följer inte det förlopp som innehållsförteckningen i den färdiga uppsatsen antyder!

Bra problemformuleringar 5

- Bredd vs djup (ska man söka generella eller specifika slutsatser?)
- Det är bättre att kunna uttala sig med säkerhet om något specifikt än att uttala sig luddigt om något stort
- Försök ”snäva in” frågan så snabbt som möjligt

Tidsanvändning (beräkning)

Pre-start	5
Föreläsningar, seminarier	10
Förberedelser (sem, handl)	30
Tidigt uppsatsarbete	60
Kurslitteratur	15
Ångest	10
Handledning	15
Studie/läsa in litteratur	140
Skriva uppsats	85
Ventilering	10
Komplettering av uppsats	10
Summa	400

Skrivprocessen

- **Att komma igång. Skriv! Direkt!**
 - Det du redan vet eller tror om ämnet
 - Brainstorma/snabbskriv genom att ge järnet 10 minuter med datorskärmen släckt!
 - Om du har några starka åsikter eller känslor om detta
 - Om varför du valt detta ämne, varför du tycker att det är intressant (för dig) och viktigt (för andra)
 - Vad du mer exakt skulle kunna undersöka
 - Om hur man skulle kunna undersöka detta
 - Om du har tillgång till speciella resurser (kompisar, forum)
 - Vad du hoppas hitta i litteraturen
 - Begränsningar ("jag kommer däremot inte att titta på...")
 - Tänkbara resultat eller slutsatser

Detta kan din handledare reagera på direkt!

Skrivprocessen

- Att komma igång. **Skriv! Direkt!**
 - Skriv om ett eller flera bra exempel
 - Skriv ner definitioner på begrepp som är viktiga i uppsatsen
 - Skriv ett utkast till inledning och avslutning, försök få ner de viktigaste tankarna om **vad** du vill undersöka, **varför** och **hur**
 - Bygg vidare på förslagen på formuleringar i boken (s.56)
 - Det är ett problem att...
 - Problemet beror på...
 - Jag ska därför... genom att...
 - Några viktiga termer i denna uppsats är...
 - Jag kommer endast att ägna mig åt...
 - Skriv så mycket du kan!

Seminarium 1 (denna vecka)

- To 15-17 (GRP A)
- Fr 13-15 (GRP B, C)
- Fr 15-17 (GRP D)
- Instruktioner finns på kurswebben – **OBS!**
seminariet kräver rejäla förberedelser, ca 60 sidor bok, ca 80 sidor uppsatser.